

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

GEREFORMEERDE GEMEENTE HOOGVEEEN

04 De scholen
beginnen weer

10 Een mooie preek,
een mooi gebed

Op 6 september 1948 overleed ds. G.H. Kersten. Dat is komende week 75 jaar geleden. In verband daarmee ontvangt u bij deze editie van De Saambinder een bijlage over het leven en werk van ds. Kersten. Abonnees van het jongerenblad Daniël ontvangen deze bijlage ook. Abonnees van De Saambinder die geen abonnement hebben op Daniël ontvangen deze keer ook ons jongerenblad. Om u en jou te dienen!

Verademing of bekering?

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

Niemand had gedacht dat de zoon van Kis koning zou kunnen zijn. Maar toen Samuël hem in Gods opdracht zelfde, werd de Geest van God vaardig over hem.

► En het geschiedde als de geest Gods over Saul was, zo nam David de harp en hij speelde met zijn hand; dat was voor Saul een verademing, en het werd beter met hem en de boze geest week van hem.

1 Samuël 16:23

De Heilige Geest stelde Saul in staat om zijn ambt uit te oefenen zoals hij dat in eigen kracht niet had gekund. Hij was onherkenbaar veranderd, maar... niet vernieuwd. In de loop van zijn regering blijkt zo pijnlijk dat mensen grote veranderingen kunnen doormaken, terwijl ze in hun hart vijand zijn gebleven van God en Zijn Woord. Steeds opnieuw is Saul ongehoorzaam aan het woord van de Heere dat Samuël hem brengt. Totdat

de maat vol is. De laatste boodschap die Samuël hem brengen moet, is definitief: 'Omdat gij des HEEREN woord verworpen hebt, zo heeft Hij u verworpen, dat gij geen koning zult zijn' (1 Sam. 15:23b).

Omdat Saul geen koning meer mag zijn, wijkt ook de Geest des HEEREN van hem (1 Sam. 16:14). De ambtelijke gaven worden van hem afgenomen. Opnieuw een grote verandering. Saul verliest zijn moed en zijn gezag. Hij is niet langer koning ónder God, maar koning zónder God. Laten we toch beseffen dat er grote veranderingen in ons leven kunnen zijn, zelfs gewerkt door de Heilige Geest(!), die toch niet zaligmakend zijn. Ons hart moet vernieuwd worden, zodat we leren buigen onder het Woord van God!

Verschrikking

Wanneer de Geest des HEEREN wijkt van Saul, blijft hij niet leeg achter. Er komt een andere geest in hem. De Schrift noemt hem een 'boze geest van de HEERE'. Deze geest komt met kwade bedoelingen. De kanttekeningen duiden dit als de satan, die door Gods toelating en regering de gelegenheid krijgt om Saul te verschrikken. Bij tijden maakt een enorme angst zich van Saul meester. Hij weet niet waar hij het zoeken moet. De angst drukt als een loden last op Saul en daardoor ook op zijn omgeving.

Angst is iets vreselijks. Misschien weet u hier ook wel van. Er zijn best veel mensen die hieronder gebukt gaan. Regelmatig heeft dit een psychische oorzaak, die ook door bekwame mensen behandeld moet worden. U hoeft dan niet bang te zijn dat u bezeten bent door de satan, ook al weet hij handig gebruik te maken van uw angsten. Stel u biddend in de middellijke weg om hiervan verlost te worden!

Bij Saul had de verschrikking duidelijk een geestelijke oorzaak. Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezes. Dan kunnen er ook angsten

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE HOOGEVEEN

In het najaar van 1958 verlaten verschillende gezinnen uit Hoogeveen en Noordscheschut de Christelijke Gereformeerde Kerk. Voortaan lezen zij bij één van hen thuis een preek. Nadat ds. C. Hegeman een keer bij hen is voorgegaan, valt het

besluit om zich aan te sluiten bij de Gereformeerde Gemeenten. Na ruim een jaar als afdeling van Genemuiden te hebben gefungeerd, wordt men op 9 maart 1960 zelfstandig. De eerste jaren worden de kerkdiensten in zaal Rump aan de Willemskade gehouden. In 1964 betreft men echter een voormalig margarineverpakkingsbedrijf aan de Fabrieksweg. In de loop der jaren wordt dit pand verschillende keren verbouwd.

In verband met de vele vakantiegangers wordt in 1997 besloten om in Noordscheschut tot nieuwbouw over te gaan. Op 6 oktober 1999 neemt ds. C.J. Meeuse de nieuwe Bethelkerk officieel in gebruik met een preek over Lukas 14:23: '...opdat Mijn huis vol worde'. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Een stekje in Drenthe'.

De gemeente telt 92 belijdende leden en 97 doopleden.

in ons leven zijn, die een gevolg zijn van onze zonde. Wanneer de angst gepaard gaat met de droefheid naar God, ons verootmoedigt voor de Heere en uitdrijft naar de Zaligmaker, is het nuttig. Maar het kan ook zijn dat de angst meer het karakter heeft van wroeging. Angst die niet verbreekt. Angst die ons verder bij de Heere vandaan laat gaan. Angst zónder bekering, is niet anders dan een voorsmaak van de hel in dit leven. Aangrijpend!

Verademing

De knechten van Saul weten goed wat er aan de hand is. Het is een boze geest die door God gezonden wordt. Ze geven de koning een advies. Helaas adviseren ze hem niet om naar Samuël te gaan om hem te vragen om tot God te roepen om genade. Ze zoeken naar een middel om de koning rustig te krijgen. Ze menen dat dit het beste gebeuren kan door middel van goede muziek.

Waar komt onze innerlijke rust vandaan? Is het een verademing zonder bekering?

Muziek is een krachtig middel. Muziek kan heel opzwevend zijn en allerlei zondige gevoelens in ons wakker maken. Muziek kan ook een middel zijn om harten rustig te maken en zelfs voor te bereiden op het horen naar het Woord van God. Niet voor niets spelen onze organisten psalmen voor de kerkdienst.

De knechten van Saul kennen wel een goede harp speler. David, de zoon van Isai, wordt naar het hof gehaald om voor de koning op zijn harp te spelen. Zou hij de psalmen gespeeld

hebben die hij ook zong in de velden van Efratha? Lieder over de God van Israël en Zijn grote daden? Het harpspel van David heeft een gunstige uitwerking op Saul. De boze geest verlaat hem. Er komt verademing. Er komt rust in zijn hart. Prachtig! Zou dat werkelijk zo zijn? Dat er rust komt in ons hart na een periode van onrust, hoeft nog niet te betekenen dat onze ziel werkelijk behouden is. Rust kan een bijwerking zijn van medicijnen. Een gevolg van gevoelvolle woorden van ambtsdragers. Of opgewekte rust door een mooie psalm of een bemoedigende Bijbeltekst. Laten we onszelf biddend onderzoeken: waar komt onze innerlijke rust vandaan? Is het een verademing zonder bekering? Rust buiten de geloofskennis van Christus? Kalmt in het geweten zonder vrede met God?

Verlossing

Er zijn toch Saambinderlezers die bang zijn voor valse rustgronden? Zij zijn zo belast met het pak van hun zonden en staan zo schuldig ten opzichte van de goede God, dat ze geen rust kunnen vinden in zichzelf. 'Rust, noch vrede wordt gevonden, om mijn zonden' (Ps. 38). Ze worden door de Heilige Geest van alle valse rust afgebracht en worden gedreven naar de rust die geschonken wordt. Niet door een harpspelende David, maar door zijn grote Zoon, de Heere Jezus.

Hij zegt ook vandaag: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven' (Matth. 11:28). Hij ontvangt mensen die net als Saul het woord van de Heere keer op keer verworpen hebben. Ze zijn het waard om ook voor eeuwig door Hem verworpen te worden. En dat belijden ze ook. Maar omdat de stem van de Zaligmaker zo liefdevol en dringend klinkt in hun ziel, komen ze tóch. Schuchter en bevend. 'Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen; en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen' (Joh. 6:37). ♦

Uit:
MEER DAN OVERWINNAARS
ds. G.H. Kersten
(uitg. De Banier, 1953).

De vrouwen hebben haar doden uit de opstanding wedergegeven; en anderen zijn uitgerekte geworden, de aangeboden verlossing niet aannemende, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden.

Hebreeën 11:35

HET GELOOF IN HET LIJDEN

De apostel zegt in vers 35 van Hebreeën 11 dat het geloof in de grootste smarten kracht schonk. Ja, de vrouwen hebben zelfs hun doden uit de opstanding wedergekregen. De weduwe van Zarfath en de Sunamitische dienen hier als bewijs. God nam de zoon van de weduwe van Sarepta weg. Wie beschrijft de smart van de arme weduwe? Maar toen is haar kind door het geloof haar uit de dood wedergegeven. In het geloof heeft Elia de ziel van de gestorvene begeerd en die is hem wedergegeven. Niet minder werkte het geloof in Elisa, toen de zoon van de Sunamitische gestorven was. Het mocht niet baten dat Gehazi de staf zijns heren op de jongen legde. Toen volgde de profeet de bedroefde moeder. Hij ging in de kamer waar de gestorven zoon van de Sunamitische lag en hij bad tot de Heere. Twee malen strekte de Godsmann zich uit over het lichaam van de jongen en de jongen werd levend. Hij nieste tot zevenmaal toe, daarna deed hij de ogen open.

'De vrouwen hebben haar doden uit de opstanding (dat is door een opwekking) wedergekregen'. Zou er voor het geloof iets te groot zijn? Zie toch in deze bovennatuurlijke daden de kracht van het ware geloof. Alle redenering houdt bij de dood op. ▶

► Elk hol geloof, dat zijn wortel in Christus mist, staat hier stil en ligt verslagen. Maar het oprechte geloof schonk zelfs de geliefde doden terug. Het moge Gods volk wel bijzonder sterken dat aan het geloof deze krachten worden toegekend. Een geloof als een mosterdzaad zal bergen verzetten in het hart der zee. Och, of dat ware geloof meer zijn kracht in ons openbaarde. Voorwaar, Gods volk zou zich ver boven de omstandigheden des levens verheffen en in sierlijke klederen wandelen te midden van een gans verdorven wereld. Dat volk zou ook de vijandschap en de vervolging trotseren.

Wat een onbetwistbare voorbeelden noemt Paulus daarvan in het tweede gedeelte van Hebreeën 11:35. 'Anderen zijn uitgerekt geworden, de aangeboden verlossing niet aannemende, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden'. Hier betreedt de apostel het terrein der martelaren. Dat doet hij tot troost van het bestreden erfdeel des Heeren. Verdrukking en vervolging overvalde hen toch niet alsof hun wat vreemds overkwame. Anderen zijn door dezelfde weg hun ter eeuwige heerlijkheid voorgegaan. Hoe moet het de oprechten van hart troosten dat hun weg in Gods Woord is opgetekend. Ware dat niet zo, waarop zouden ze dan hun hoop bouwen? Ze zouden aan de wilde baren der zee zijn overgegeven. Maar de weg van Gods kinderen staat in het Woord des Heeren beschreven. Moge daarover het rechte licht vallen, zo zal ons hart in de grootste smarten stil zijn en des Heeren komst verbeiden. Welnu, de Heere Jezus Zelf sprak eens dat ieder die achter Hem komen wil, zichzelf hebbe te verloochenen en zijn kruis op zich hebbe te nemen.

► wordt vervolgd

De scholen beginnen weer

Wortels van waarde

ds. H.A. van Zetten, Nieuw-Beijerland - Voorzitter Raad van Toezicht VGS

De tassen staan klaar, de fietsen zijn nagekeken. Een nieuw schooljaar begint.

Hoe is het op onze scholen? Is het personeel geworteld in Schrift en belijdenis, een voorbeeld in woord en wandel? Het komt er nauw op aan! Er zijn maar twee soorten mensen.

In Psalm 1 worden ons die beide soorten mensen geschilderd. We lezen enerzijds van 'de zondaars, de spotters en de goddelozen'. Zij zullen 'als kaf in de wind heenge-dreven worden'. Dat zijn niet alleen de 'brute goddelozen'; het geldt ook 'degelijke' kerkmensen die toch altijd nog onbekeerlijk en ongehoorzaam zijn. Horen onze kinderen de Bijbelse boodschap onbewimpeld? Dus: dat wij van nature allen in Adam verloren liggen? Dat we uit onze doodsstaat opgewekt moeten worden door een eenzijdig Godswonder? En dat het ook mogelijk is dat Gods Geest 'zonder mij, in mij' werkt en mij levend maakt?

Mocht u die wonderlijke herscheping beleven? Dat blijft niet zonder vrucht, zo lezen we in Psalm 1: dan is 'mijn lust in des HEEREN wet'. Dan is mijn ziel op Gods eer en op Gods Woord gericht. Dan zullen we het de kinderen voorhouden dat de Heere recht heeft op hun hart. Dan zullen

we hen willen winnen voor de dienst des Heeren. Horen en merken onze kinderen thuis en op school hoe goed het is om de Heere te vrezen? Gods kind is 'welgelukzalig', als 'een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, en welks blad niet afvalt'.

Zon en water

Om vruchten voort te brengen heeft een boom zon nodig; die zorgt voor licht en warmte. In Israël is vaak zoveel zon dat het te heet en te droog wordt. Dan valt het blad af en is er geen vrucht. Daarom is er water nodig. Levend water. Water is leven. Wanneer het geloof geplant is in de levendmaking, worden we 'één plant met Christus', de 'Wortel Davids'. Gods kind wordt gevoed met levend water. Hij is geplant aan waterbeken: de levenssappen vloeien uit Christus. Dan is er leven aan de ziel. Alleen dan! Want: 'Zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan' (Joh. 3:5).

Israël en Nederland

In de woestijn was Israël onderworpen aan hitte en droogte, omgeven door vijanden.

Horen en mérken onze kinderen thuis en op school hoe goed het is om de Heere te vrezen?

Het klimaat in Nederland verandert, maatschappelijk en politiek. ‘Hitte en droogte’ dreigt: hoeveel ruimte wordt ons gelaten om onderwijs te geven vanuit onze eigen wortels? In ons land heerst immers god-loosheid; de zonde wordt gepropageerd. Onderwijsvrijheid wordt ondergeschikt gemaakt aan het belang van burgerschapsonderwijs. Uitgangspunt is ‘vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit’. Het is vrijwel letterlijk de leus van de Franse Revolutie (1789). De diepste motivatie, toen en nu: ‘Geen God, geen meester’.

Realisme en vertrouwen

Wees realistisch. Maar niet somber! Gods Woord wijst de weg: ‘Gezegend is de man, die op de HEERE vertrouwt, en wiens vertrouwen de HEERE is! Want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is, en zijn wortelen uitschiet aan een rivier, en gevoelt het niet, wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen; en in een jaar van droogte zorgt hij niet, en houdt niet op van vrucht te dragen’ (Jer. 17:7-8).

We dragen alleen vrucht als onze wortels goed zijn. Wie bediend wordt uit de ‘rivier Gods gevoelt niet wanneer er hitte komt’. Dan is er bij toenemende verdrukking een zekere onaantastbaarheid. Dat komt door de voeding van de ziel in de verborgen omgang met God, door de invloed van Woord en Geest, door de levende gemeenschap met Christus.

Schoolwerk en huiswerk

Laten we onze wortels niet verloo-chenen! ‘Waakt en bidt!’ Schoolbeleid dat geworteld is in Gods Woord staat soms zomaar ter discussie. Er gaan op reformatorische scholen stemmen op om het beleid rond Bijbelvertaling en kledingregels te verruimen. Dat is wel het laatste wat we nodig hebben in deze tijd van oppervlakkigheid en genderverwarring. Lange broeken voor meisjes zouden toegestaan

moeten worden. Laten we toch dicht bij Gods Woord blijven, Gods heilzame scheppingsorde eerbiedigen en het verschil tussen man en vrouw zichtbaar en merkbaar houden. Ouders klagen wel over de school, maar steunen zij de school wel daad-werkelijk in het handhaven van het beleid? Hoe laten we onze kinderen de deur uitgaan?

En bovenal: bidden we voor degenen die de school besturen, leiden, voor hen die lesgeven?

Ons aller gebed mag wel zijn: ‘Maak in Uw Woord mijn gang en treden vast’. Verdiep u in uw wortels: het goud van de (Nadere) Reformatie. Lees “De plichten der ouders” (Koelman) of “Groot voorrecht van de christenkinderen” (Fruytier). Zij hadden oog voor ieders verantwoordelijkheid en voor de noodzaak van de bede: ‘Och, schonk Gij mij de hulp van Uwen Geest’ (Ps. 119:3).

Wortels groeien in de diepte.

De Heere Jezus Christus wordt in de diepte geopenbaard aan een goddeloze, een uitgewerkte en onwaardige zondaar. Wat is Hij een heerlijke Zaligmaker, Die zelfs de moordenaar aan het kruis redden wilde! De christenvervolger Saulus was evenmin te slecht.

Horen onze kinderen op school eerlijk hoe God een mens bekeert?

En... horen ze dat thuis?

En... mérken ze daar ook iets van?

Geliefde ouders, onderwijsgeevenden: u heeft een wonderlijk mooie taak.

Tegelijk: een onmogelijke taak.

Lees Psalm 1. Ga in uw binnenkamer!

Onze kinderen hebben een ziel!

De Heere zegene u en behoede u allen in het nieuwe schooljaar. ♦

Uitleggen en verkondigen

W.B. Kranendonk, Amersfoort

‘De dominee krijgt van ons iedere week een vrije avond en die mag hij besteden zoals hij die wil. De weekbeurt doet hij in zijn vrije tijd’. Daarmee verdedigde ouderling W. Neeleman uit Krimpen destijds met een knipoog dat ds. A. Schot - ondanks een volle agenda - wekelijks uit preken gaat. Het uitleggen en verkondigen van het Woord van God, vindt de predikant uit Nunspeet ‘het mooiste dat er is’.

Op 2 september is ds. Schot een kwarteeuw predikant. De eerste vijf jaar diende hij de gemeente van Krimpen aan den IJssel, de laatste twintig jaar die van Nunspeet. Dat hij naar deze grote gemeente op de Veluwe moest, liet de Heere hem reeds zien toen hij tijdens een vakantie in zijn studententijd een dienst bijwoonde waarin kandidaat F. Mulder in Nunspeet sprak over Jesaja 48. ‘Ik wist heel zeker dat ik op de kansel van Nunspeet zou gaan dienen. Vandaar dat ik echt dacht dat ds. Meeuse zich vergiste toen hij het

beroep naar deze plaats aannam’. Krimpen aan den IJssel werd zijn eerste gemeente. Tijdens een dienst in Krimpen voelde hij wel liefde tot de gemeente, ‘maar geen roeping’. Dat veranderde later. De Heere bepaalde hem krachtig bij de woorden: ‘Dit is de weg, wandelt in den-zelfen!’ ‘Toen het beroep na enkele dagen van wachten kwam, moest en mocht ik het aannemen’. Ds. Schot zegt in Krimpen ‘een heel goede tijd’ te hebben gehad. ‘Het was ook een voorbereidingstijd voor het dienen in de nog grotere gemeente

van Nunspeet. Ik had in Krimpen een kerkenraad die me steunde en waarvan ik veel heb geleerd’. Voor zijn eigen geestelijk leven waren de jaren daar niet gemakkelijk. ‘De Middelaar had Zich wel geopenbaard, maar mijn schuld stond nog open. Dat achtervolgde me, totdat de Heere mijn ogen er op de preekstoel voor opende dat de plage op Christus geweest was’.

Opvaren met vleugelen

Toen voorjaar 2003 het beroep van Nunspeet kwam, voelde ds. Schot allerlei bezwaren. De Heere nam die weg door hem te bepalen bij Jesaja 40:31: ‘Maar dien den HEERE verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, zij zullen lopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden’. Met het woord: ‘Geef gij hun te eten’, werd het aannemen van het beroep naar Nunspeet onontkoombaar. ‘Ik stond op biddagmorgen 2003 op de kansel van Krimpen, maar het was alsof ik preekte voor Nunspeet. Ik moest de kerkenraad nog vertellen dat ik zou gaan, maar ik kon na die dienst niet meer zwijgen’.

De Heere heeft 25 jaar trouw gehouden.

Hoewel de weg naar Nunspeet duidelijk was aangewezen, nam dat niet weg dat het ds. Schot een jaar kostte om echt van Krimpen los te komen. ‘Ik was sterk aan die gemeente verbonden, zoals ik dat nu aan Nunspeet ben. Maar ik heb wel geleerd, dat je er zomaar opeens van losgescheurd kunt worden’.

De Gereformeerde Gemeente Nunspeet telt 2471 zielen en is daarmee een van de grootste van het kerkverband. Hoe is het dan mogelijk dat haar predikant nog

binnen het landelijk verband taken vervult? Ds. Schot is lid van enkele deputaatschappen, van synodale commissies en is docent aan de Theologische School.

‘Het is inderdaad veel’, zegt hij. ‘Maar tot nu toe geeft de Heere me krachten. Ik ben gezegend met een goede gezondheid en kan met wat minder slaap toe. Ik ben bijzonder dankbaar voor de steun vanuit de kerkenraad. Jarenlang is broeder J.T. van den Berg hier ouderling geweest. Hij had ook hart voor het geheel van onze gemeenten en onderstreepte dat het juist belangrijk is dat daarvoor taken worden gedaan. En de broeders kerkenraad namen dat van hem aan en nemen me veel werk uit handen’. Daarnaast vertelt de predikant - met enige schroom - dat hij in het verleden de Heere had gebeden of hij zoveel werk mocht krijgen dat hij minder in de gelegenheid zou zijn om te zondigen. ‘Dat maakt nee-zeggen lastig’.

Docentschap

Van de verschillende taken die de synode hem opdroeg, beschouwt ds. Schot het doceren aan de Theologische School als de meest verantwoordelijke. ‘Ik heb niet zien aankomen dat ik tot docent benoemd zou worden. Het lesgeven heeft de liefde van mijn hart. Ik ben onderwijzer geweest. Achteraf zie ik dat de Heere me die periode heeft gegeven om te leren moeilijke dingen eenvoudig uit te leggen. Mannen opleiden om uitlegger van de Schrift te worden, dat is een verwaardiging. Daar kan ik nog steeds niet over uit’.

Na 25 jaar te hebben gediend, wil ds. Schot ervoor waken zijn prestaties te etaleren. ‘Van onze kant is er niets om te roemen. Het was Zijn trouw dat we tot hiertoe het ambtelijke werk hebben mogen doen. Toen we vanuit onze woonplaats Nieuw-Beijerland naar onze eerste gemeente reden, maakte het diepe indruk op me dat juist op dat moment de regenboog aan de hemel stond. De Heere heeft 25 jaar trouw gehouden. Alleen daarom is het goed gegaan’. ♦

Zingende pelgrims

Uw inzettingen zijn mij gezongen geweest ter plaatse mijner vreemdelingschappen.

Psalm 119:54

DS. I. KIEVIT
(1887-1954)

Het is waar, vreemdelingen worden als vreemdelingen behandeld. Zij zijn kenbaar aan taal, kleding en gebruiken. Het is geen wonder dat de wereld deze pelgrims vreemd vindt. Zij vinden zichzelf vaak een zonderling, zodat ze meermalen zeggen: Hoe ben ik aldus.

Zij zijn zondaar en rechtvaardig tegelijk. Ze zeggen alle zonde te haten, eraan te zijn gestorven en toch zondaar te blijven! Geen gerechtigheid te hebben en toch deze te bezitten, namelijk de gerechtigheid die van Christus is, door het geloof. Dat kan de wereld maar niet begrijpen.

Wat hun taal aangaat, ze spreken de tale Kanaäns, terwijl ze zich in gewoon Hollands uitdrukken, zonder een soort geheimtaal te formen. Het spreken van de taal van Kanaän zit hierin, dat wij God kennen als het hoogste van onze blijdschap, dat wij roemen in Zijn deugden, dat wij spreken over hetgeen Hij heeft gedaan, doet, en doen zal.

Maar het wordt tijd dat wij gaan spreken over de zingende pelgrim en zijn gezangenboek. Men zou denken dat een vreemdeling niet kan zingen, voordat hij in het vaderland is teruggekeerd. Echter, zingende pelgrims zingen het lied van het land waarheen zij reizen en juist dáárdoor worden zij telkens aangespoord en weer bemoedigd om voort te gaan en zich te haasten.

Wat hem een ondragelijke last scheen, was voor hem muziek geworden. Zijn ziel is erbij gaan zingen, zijn hart heeft er zich in verheugd en het juk van zijn vreemdelingschap is er lichter door geworden. Gods Woord van genade en roeping klinkt hem als muziek in de oren, heft zijn hart en mond op tot zingen. Aan zijn geest gaan voorbij zijn Mara's en Elims, zijn Bochims en Bethels en in de nachten hoort hij nog zijn lied dat hij zong van de rechten des Heeren. Hij heeft gezongen in blijde en droeve dagen. Zijn leven was een lied en zijn lied was zijn leven.

Of er in de hemel gepraat zal worden weet ik niet, maar wel dat er eeuwig gezongen zal worden; en zij zongen het lied van Mozes en van het Lam. Ach, zongen we toch meer. ♦

Jongerenwerk in bescheidenheid

E. Barten, directeur Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten

‘We zien jongeren afhaken en weten niet hoe we ze kunnen binden aan onze gemeente. Wilt u met ons meedenken?’ Een vraag - of is het een noodkreet? - die de Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten regelmatig naar zich toe krijgt.

Ja, een noodkreet is het. Er is geen ouder, ambtsdrager of leidinggevende die het fijn vindt dat zijn kind of jongere de kerk de rug toekeert. Dat doet pijn, geeft verdriet, kan zelfs in schuldgevoel eindigen: ‘Heb ik wel genoeg gedaan om...?’

Maar ja, ga er maar aan staan om jongeren in deze tijd te binden aan een instituut als ‘de kerk’. Jongeren binden zich sowieso niet zo snel meer en we zijn de vanzelfsprekendheid voorbij. Als ouder of ambtsdrager zult u dit herkennen. Veel jongeren maken andere keuzes dan de generatie vóór hen. Ze voelen zich minder gebonden aan zaken waar u zich wel aan verbonden weet.

Als Jeugdbond bieden we leidinggevenden en kerkenraden in gemeenten onze diensten aan om na te denken over die prangende vraag: ‘Hoe

houden we onze jongeren erbij?’

Dat willen we doen in bescheidenheid. We zijn ervan doordrongen dat godsdienstige vorming van jongeren allereerst een taak is van de ouders. Daarbij komen de prediking en de catechese, middelen die de Heere heeft gegeven én geboden om zondaren op te roepen tot bekehring en geloof (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, artikel 3). Pas daarna volgen eventueel zondagsschool en jeugdverenigingen.

Verwoestende invloed

Daarom past ons een bescheiden opstelling. We zijn er niet om kerkenraden de les te lezen of ouders te vertellen hoe het moet. Wel voelen we ons verantwoordelijk voor het werk dat op onze schouders rust: jongeren verbinden aan elkaar, aan

de gemeente en bovenal aan het Woord van God. Niet omdat wij dit zo belangrijk vinden, maar omdat de Heere het zo waard is om ook door jongeren gediend te worden. Jongeren zijn de toekomst van de kerk. Zeker, de Heere zal Zelf zorgen voor die toekomst. Het loopt Hem niet uit de hand. Dat betekent echter niet dat wij zorgeloos achterover mogen leunen, zeker niet bij

het zien van zoveel ontwikkelingen die zorgen geven.

Wat te denken van een snel afnemend besef onder jongeren van het gezag van Schrift, van ouders, ambtsdragers, leidinggevenden, overheid? Wat te denken van het overmatig gebruik van drank en drugs? Wat te denken van de verwoestende invloed van videoplatforms en popmuziek op jonge gewetens? Wat te denken van vrije seks onder tal van (jonge!) jongeren uit onze gezindte? Wat te denken van de invloed van chatbots als ChatGPT op het denkkader van onze kinderen?

Om somber van te worden? Al deze ontwikkelingen geven zorg, dat zeker. Maar somber mogen we niet worden. De Heere gaat door met Zijn werk, ook onder jongeren. Dat bedenken we niet zelf. Het staat allereerst in Zijn Woord. ‘Want Ik zal water gieten op den dorstige en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen’ (Jes. 44:3). Daarnaast horen we van ambtsdragers en leidinggevenden overal in het land dat de Heere werkt onder jongeren.

Extra collecte

Dat geeft moed om door te gaan. En zo hopen we als Jeugdbond ook in het nieuwe seizoen bij gemeenten langs te gaan om leidinggevenden en kerkenraden bij te staan waar het kan. Om (regionale) trainingen te geven en werkmateriaal voor jeugdverenigingen te ontwikkelen. Om jongeren verantwoorde video’s en podcasts te bieden, bijeenkomsten en vakanties rond het Woord te organiseren. U begrijpt: al dat werk kost geld. We zijn dan ook dankbaar voor gemeenten die zich verbonden weten aan de Jeugdbond en elk jaar hun financiële bijdrage geven. Ook zijn er kerkenraden die de extra collecte regelmatig voor de Jeugdbond bestemmen. Daar zijn we blij mee. Wellicht een voorbeeld ter navolging? Misschien is er nog een gaatje over in het collecterooster voor komend seizoen...

Geld is nodig, gebed is onmisbaar. Daar willen we u allen toe oproepen, om biddend om onze jongeren te staan. Ze hebben het nodig, zeker nu. ♦

▶ Jongeren hebben gebed nodig, zeker nu.

Een leeg klaslokaal

ds. H. Hofman, Grand Rapids (VS)

De meeste scholen aan deze kant van de oceaan zijn weer begonnen. Voor personeel en leerlingen is dat altijd weer een spannende tijd van overschakelen, opstarten en wennen. Dat zal in Nederland ook zo zijn.

Op 23 augustus berichtte het Reformatisch Dagblad dat het christelijk onderwijs in Nederland kampt met forse personeelstekorten. Voor sommige scholen is het een hele klus om de lesroosters rond te krijgen. Dat is hier niet anders. Laten we zuinig zijn op 'onze teachers', zoals ze nogal eens genoemd worden.

De Heere heeft door de jaren heen altijd trouw voor ons kerkverband gezorgd, maar een leeg klaslokaal doet wel pijn.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om opnieuw onze welgemeende dank uit te spreken voor de nimmer aflatende financiële steun die er jaarlijks vanuit Nederland is voor de scholen in Noord-Amerika. Gelden die vanuit het deputaatschap voor Bijzondere Noden worden geschonken, worden hier zorgvuldig verdeeld, al naargelang de financiële nood van een school (of van de ouders) is. Een deel van de scholen hier moet het jaarlijkse budget tot op de laatste cent zelf bekostigen. In Nederland is dit bijna niet in te denken, hoewel, het kán in Nederland ook zover komen!

Vrijheid van onderwijs

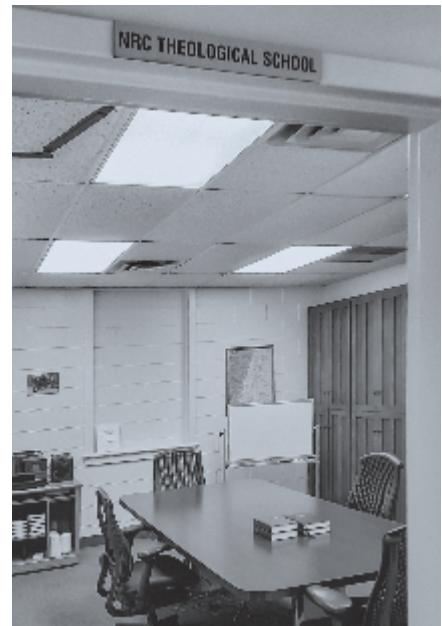
Het is een grote zegen dat er nog vrijheid van onderwijs is, maar zeker

in Noord-Amerika hangt daar wel een prijskaartje aan. Laten we er maar mee omgaan zoals Naboth deed met de erve van zijn vaderen (1 Kon. 21). Naboth gaf het niet over in de handen van de goddeloze Achab, maar dat kostte hem wel zijn leven.

Ook vandaag de dag wordt de druk opgevoerd, als het gaat over onderwijs gegrond op Schrift en belijdenis: 'Geef mij uw wijngaard, opdat hij mij zij tot een kruidhof, ... en ik zal u daarvoor geven een wijngaard die beter is dan die'. Deze woorden hebben we onlangs als uitgangspunt genomen op de bidstond voor de 'teachers-conference' (die na een onderbreking van enkele jaren vanwege Covid opnieuw gehouden werd). Het is een enorme organisatie om zo'n bijeenkomst te organiseren. Er moeten vele duizenden kilometers voor worden gereisd. De deelnemers moeten allemaal onderdak hebben. Er moeten maaltijden beschikbaar zijn en workshops worden georganiseerd. Het deed één van de schooldirecteuren de komische opmerking maken dat het ongeveer om de twaalf jaar 'hun' beurt is. De tussentijd is dus net lang genoeg om te vergeten hoeveel werk het met zich meebrengt. Het was weldadig om vanuit het gehele continent leerkrachten te ontmoeten.

Theologische School

Over onderwijs gesproken, ik mag niet voorbijgaan aan een andere school. Die werd hier onlangs niet opgeheven, maar wel gesloten. Nu student P. Kleijer bevestigt is tot predikant te Lethbridge is onze Theologische School nu (hopelijk

► Onze Theologische School is (hopelijk tijdelijk) gesloten.

tijdelijk) gesloten. Dat is aangrijpend. Het betekent dat er de komende vier jaar geen studenten afkomen. Laten we maar niet teveel redeneren, maar we schrijven dit wel met droefheid en zorg. De Heere heeft door de jaren heen altijd trouw voor ons kerkverband gezorgd, maar een leeg klaslokaal doet wel pijn. In Nederland mochten vijf nieuwe studenten worden aangenomen, hier is het klaslokaal leeg. Mogen we ook deze nood bij u aanbevelen in de gebeden? Geve de Heere des oogstes arbeiders in Zijn wijngaard.

De afstanden zijn hier groot. Maar als de God van Zijn knechten Zijn hand intrekt, mocht het ons wel brengen tot het bewenen van een afstand die meer pijn zou moeten doen dan nu soms het geval lijkt. Met andere woorden, laten we niet wennen aan ledige kansels. Er zijn gemeenten, ook in Nederland, die jaren achtereen vacant zijn, of die nog nooit een eigen herder en leraar hebben gehad.

We bevelen het onderwijs aan onze kinderen en kleinkinderen in uw voorbede aan. Mochten we samen in een doorleefde nood de God aller genade meer aanlopen als een waterstroom. Hij wil er om gebeden zijn. Het is toch Zijn zaak en het gaat toch om Zijn Naam? God geve het, om Zijns verbonds wil. ♦

Een mooie preek, een mooi gebed

A. Bel, Vlaardingen

Mooi gepreekt, mooi gebeden. Maar was het werkelijk mooi? Soms werden die in eigen oog mooie dingen gevolgd door beschamende lessen.

Een mooie preek

Een zekere dominee Manton was door de burgemeester van Londen, de Lord Mayor, uitgenodigd om ter gelegenheid van een feestelijke gebeurtenis een preekbeurt in de St Paul's Cathedral te vervullen. De predikant - dat was niet de bekende Thomas Manton - was er verguld mee. Hij kon zo zijn geleerdheid en welsprekendheid eens laten horen. En hij kon tevreden zijn: iedereen was opgetogen over die mooie preek. Ook de burgemeester vond de preek heel mooi en toen er 's avonds een feestmaal gehouden werd, zwaaide hij de predikant in het bijzijn van alle aanwezigen veel lof toe. Verheugd ging ds. Manton naar huis. Maar onderweg werd hij gevolgd door een man. Het was een arme man, dat kon je aan zijn kleding wel zien. Bescheiden vroeg hij: 'Hebt u vanmorgen in de St Paul's gepreekt?' Manton antwoordde bevestigend. En toen vertelde die man dat hij onder het gehoor was geweest, en ook waarom hij naar de kerk gekomen was. Hij had gehoopt dat hij voedsel voor zijn ziel zou ontvangen. Maar hij was bitter teleurgesteld: de hele preek was zo geleerd en zo verheven en hoogdravend dat hij er bijna niets van begrepen had. Diep bewogen zei ds. Manton: 'Dan heb ik vanmorgen niet voor u gepreekt, maar, mijn vriend, dan hebt u nu voor mij gepreekt. Met de hulp des Heeren zal ik nooit meer zo dwaas zijn om op die manier te preken'.

Dit schreef ds. A. van der Heijden in het Jaarboekje 1903 van de Christelijke Gereformeerde Kerken, en hij voegde eraan toe: 'En waar het dan ook thans niet ontbreekt aan zulke geleerde, welsprekende predikers, die wel schone preken leveren, doch daarmee de zielen naar de bloemhoven jagen en van de eenvoudigheid der waarheid die naar de godzaligheid is, afvoeren, en alzo geen nut maar veeleer nadeel stichten, daar is het voor de prediker zowel als voor de hoorders niet in de eerste plaats de vraag: wat is mooi, wat streelt mijn gehoor en mijn vlees, maar: wat is waar. Daar komt het voor ons allen, die eenmaal met de God der waarheid zullen te doen krijgen, in de eerste plaats op aan, omdat wij voor Hem niet met schoonheid, maar alleen met waarheid in het binnenste kunnen bestaan'.

Een goede preek

Oefenaar Jan Vroegindeweyj uit Middelharnis (1873-1953), de vader van de vier predikanten Vroegindeweyj, ging in tientallen steden en dorpen voor. Men waardeerde in brede kring zijn bevindelijke preken, zo lezen we in de levensgeschiedenis die in 1997 werd uitgegeven. 'Hij was dan ook een vaardig spreker, die zich heel gemakkelijk kon uiten. Eens was er een moment waarover hij later met enige schaamte sprak. Hij had gepreekt in 'Elim' in Zwolle. Na de dienst daalde hij de preekstoel af en bedacht bij zichzelf dat hij het er aardig vanaf had gebracht. Hij vond dat hij een goede

▶ St Paul's Cathedral Londen

preek had gehouden. Wat hadden de mensen naar hem geluisterd! Zo de treden van het trapje afdalend, betrapte hij zich op geestelijke hoogmoed. Een duivelse verzoeking. Stil bad hij om vergeving. In de consistorie zei een van de broeders: 'Wat hebt u het vanochtend weer kostelijk gezegd, meneer Vroegindeweyj'. 'Zwijg stil, man! Dat zei daarnet de duivel ook toen ik de preekstoel afkwam', was het antwoord van de prediker, tot schrik van de broeders van Zwolle.

Een mooi gebed

'Wij kunnen geen werk doen, of het is besmet door ons vlees en ook strafwaardig'. Dat zegt Guido de Brès in artikel 24 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Een van onze predikanten heeft een verklaring van dit belijdenisgeschrift geschreven en schreef in het hoofdstuk waarin hij dit artikel behandelt: 'Ik wil hierover een ding vertellen uit mijn eigen leven. Ik herinner mij een keer dat ik op de preekstoel stond en zo gemakkelijk gebeden had. Ik zei 'amen', en er was direct een stemmetje vanbinnen dat zei: Dat was een mooi gebed! Vijf minuten later zat ik ziek in de consistorie. De dienst heeft maar 25 minuten geduurd. Het was gelijk afgelopen. Ik was gelijk uitgepreekt. Toen heb ik er iets van gevoeld wat God in Zijn Woord zegt, dat Hij jaloers op Zijn eer is. Dat is wat Guido de Brès bedoelt. We kunnen geen werk doen, of het is met zonde bevlekt en strafwaardig'. ♦

**Wijs ons Uw wegen;
biddend omgaan met kinderloosheid**
ds. H. Zweistra e.a.

uitg. De Banier; 111 blz., € 13,95

Naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van de Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen (Revoke) is het boekje "Wijs ons Uw wegen" uitgegeven. Dit is een treffende titel bij alle vragen die er (kunnen) zijn als er wordt uitgezien naar de kinderzegen en als die tot verdriet uitblijft. Dit boekje gaat in op tal van vragen die kunnen leven bij kinderloze echtparen, maar ook bij allen die om hen heen staan, zoals familie, vrienden en ambtsdragers. Het boekje wil ondersteuning bieden en een gids zijn in de vaak moeilijke wegen die gedaan moeten worden.

Het boekje bevat een selectie van lezingen, die in het 25-jarig bestaan van Revoke gehouden zijn. Het bestaat uit drie delen, waarbij elk deel ingeleid wordt door een Bijbelstudie of overdenking

met gespreksvragen. In het eerste deel gaat het bijzonder over de beginfase van kinderloosheid. In het tweede deel komt de fase van verwerking aan de orde, als de tijd verstrijkt en de kinderzegen uitblijft. Het laatste deel gaat over het ouder worden zonder kinderen. Kinderloosheid reist namelijk het hele leven mee, gaat nooit over en kent steeds nieuwe fasen die om aandacht vragen. Daarbij beleeft ieder het op zijn of haar eigen manier. Waardevol dat er niet alleen ervaringen zijn opgenomen van hen die de kinderzegen moeten missen, maar ook van een vader, moeder, zus en vriend van hen. Het geheel wordt afgewisseld met natuurfoto's en korte overdenkingen naar aanleiding van Bijbelse kernwoorden. We sluiten ons graag aan bij de wens van Revoke, dat deze uitgave mag bijdragen aan de verwerking van en het begrip voor kinderloosheid. Het gaat ten diepste in ons leven niet om het ontvangen van een kind, maar om hét Kind. Want, zo lezen we in een van de bijdragen: 'Zonder kinderen missen we veel. Zonder de Héére missen we ten diepste alles'.

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

**Het geloof van de christen;
de Twaalf Artikelen vanuit de Catechismus
uitgelegd**

ds. G.W.S. Mulder

uitg. Den Hertog; 175 blz., € 17,50

Iedere week komt in onze gemeenten de Heidelbergse Catechismus aan de orde in de prediking en de leesdiensten. Voor de vacante gemeenten zijn verschillende catechismusverklaringen uit heden en verleden beschikbaar. Onze geliefde broeder uit Ridderkerk, ds. G.W.S. Mulder, liet een boek verschijnen over het zaligmakende geloof, zoals dit onder woorden wordt gebracht in de Zondagen 7 tot en met 22. Het boek is ontstaan uit een serie preken, die bewerkt zijn tot 23 hoofdstukken. In het Woord vooraf schrijft hij: 'We gaan na wat de inhoud van het christelijk geloof is, en wat dat voor de gelovige betekent. Anders gezegd: wát het geloof gelooft en hóe het geloof gelooft'.

De tekst van de Catechismus wordt

zorgvuldig en in kleine stukjes uitgelegd. De boodschap wordt verduidelijkt door vragen te stellen of te wijzen op belangrijke woorden. En tussendoor wordt steeds de lijn naar het hart getrokken. Steeds dringt onze broeder aan op de kern: we moeten met God verzoend worden, op grond van het werk van Christus en door het toepassende werk van de Geest. Bij Zondag 15 lezen we: 'Zeker, het is groot als je mag weten dat God je te sterk is geworden, als Hij je heeft stilgezet. Het is groot als je liefde hebt gekregen, door Woord en Geest gewerkt, voor God en de Heere Jezus. Maar God doet van Zijn recht geen afstand. Wij kunnen God alleen onder ogen komen als we verzoening hebben gekregen. Als een Ander mijn schuld betaalt. Het moet goed komen tussen God en mijn hart'.

Deze uitgave leent zich er heel goed voor om zich voor te bereiden op de catechismuspreek die aan de beurt is. Dat helpt vast in het luisteren. Of om na de zondag nog eens te overdenken welke boodschap aan ons hart gelegd is.

ds. P.J. de Raaf, Boskoop

Kerknieuws

BEVESTIGING EN INTREDE KAND. EVERS TE VLAARDINGEN

Met blijdschap en verwondering delen wij mee dat de bevestiging en intrede van kandidaat J.M. Evers zal plaatsvinden op woensdag 27 september

in onze Sionkerk te Vlaardingen. De aanvangstijden zijn 15.00 en 19.30 uur. Deze diensten zijn te volgen via www.gergemvlaardingen.nl Alle afspraken voor preekbeurten na 27 september komen hiermee te vervallen. Wij willen alle voorgangers die in

de vacante periode aan onze gemeente gedacht hebben en bereid waren om bij ons voor te gaan hartelijk bedanken. De Heere gebiede daar Zijn zegen over.

[Kerkenraad Vlaardingen](#)

Berichten

STUDENTENKRING EN CONFERENTIE

Begin je (weer) met je studie en ben je op zoek naar een studentenkring in (de buurt van) de stad waar je studeert? Kijk dan voor meer informatie en data op onze website www.werkgroepstudenten.nl De zomerconferentie op 15 en 16 september is een mooie gelegenheid om medestudenten te ontmoeten!

SSNR-CONGRES

Op zaterdag 23 september (10.00-15.00 uur) houdt de Stichting Studie der Nadere Reformatie in de Grote of St. Janskerk te Linschoten het najaarscongres. Nagegaan wordt hoe piëtisten in de Noordelijke Nederlanden antwoord zochten op vragen omtrent gezagsverhoudingen in kerk en samenleving. Deelnemingskosten (€ 25,- incl. koffie/thee + lunch) dienen vóór 10 september tegelijk met de aanmelding te zijn overgemaakt op bankrekening NL 17 INGB 0005352562 t.n.v. Stichting Studie der Nadere Reformatie te Bilthoven.

Aanmelding en meer informatie: ssnr.nl/congres-nadere-reformatie

TRAININGSAANBOD JEUGDBOND

Leidinggeven aan jongeren vraagt veel van je. Grote kans dat je geen opleiding gevolgd hebt om voor een groep te staan. Of misschien ben je wel gewend om met groepen te werken, maar vind je het lastig om bij kinderen en tieners aan te sluiten. Gelukkig staan we samen voor het jeugdwerk. Vanuit onze ervaring en expertise kunnen wij leidinggevenden toerusten voor hun mooie taak. We bieden dit najaar de volgende regionale trainingen aan: training Inleiding houden (Zeist); training Bijbellezen met jongeren (Beekbergen); basistraining Vertellen (Geldermalsen en Waarde); basistraining Jeugdwerk (Dordrecht). Data, opgeven en meer informatie: jbgg.nl/toerusting

MARKTEN IN KRABBENDIJK

Op zaterdag 9 september (10.00-

15.30 uur) organiseert de activiteitencommissie van de Geref. Gemeente in Krabbendijke een actiemarkt (kleedjesmarkt, talentenveiling, foodplein). Locatie: terrein Gebr. Weststrate, Zuidweg, Krabbendijke.

Op woensdag 13 september (15.00-21.30 uur) wordt in de kerkzalen (J.W. Frisostraat 1) een beurs voor tweedehandskleding gehouden. De opbrengst is voor de stichtingen Joseba, de MAF en For a Change. Informatie: kledingbeurskrabbendijke@gmail.com

FIETS- EN WANDELTOCHTEN YERSEKE

De activiteitencommissie van de Geref. Gemeente te Yerseke organiseert op zaterdag 9 september fiets- en wandeltochten. De fietstochten starten bij de nieuwbouw van de kerk, de wandeltochten bij zorghoeve Sequioahof. Opgave is verplicht en kan tot 4 september via nieuwbouwgergemyerseke.nl/acties/fietsen-wandelen

Kerkdiensten

ZONDAG 3 SEPTEMBER 2023

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; **Aalst** 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Alblasserdam** 19.00 uur (H.D.) ds. J.B. Huisman; **Alphen aan**

den Rijn 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 17.00 uur ds. R. Kattenberg; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn;

Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Berkenwoude** 10.00 uur ds. A.P. Baaijens en 19.00 uur ds.

P.J. de Raaf; **Bodegraven** 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Borssele** 14.00 uur ds. E. Bakker en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 en 17.00 uur kand. J.M. Evers; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 18.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Den Haag-Scheveningen** 15.30 uur ds. H. Brons; **Deventer** 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Dinteloord** 10.00 en 18.30 uur stud. J. Janse; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Dordrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. H. Hofman; **Ede** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 17.30 uur ds. W. Visscher; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. W. Visscher; **Ermelo** 9.30 uur (H.D.) ds. J. Schipper en 14.30 uur ds. G. van Manen; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. M.L. Dekker; **Gorinchem** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **Goudswaard** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 9.30 en 15.30 uur stud. J.C. Kriekaart; **Haamstede** 15.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. W.A. Zondag en 15.00 uur ds. J. Beens; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Herkingen** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. M.L. Dekker; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Houten** 10.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 18.45 uur ds. B. Labee; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 15.00 uur kand. A.E. Brijder; **Kapelle-Biezeling** 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 16.30 uur ds. C. Harinck; **Katwijk aan Zee** 16.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Kootwijkerbroek** (locatie: Verlengde Parallelweg te Barneveld) 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Krimpen aan den IJssel** 19.00 uur ds. G.J. Baan;

Kruiningen 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. A. Schot; **Lisse** 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Meeuwen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Melissant** 14.30 uur ds. P.C. Vlot; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 14.00 uur ds. C.J. Meeuse en 18.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Mijdrecht** 18.30 uur ds. W. Harinck; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; **Nieuwe-Tonge** 15.30 uur stud. J. Janse; **Nieuwer Ter Aa** 18.30 uur stud. R.T. Michielse; **Nieuwerkerk** 9.30 en 14.30 uur stud. W. de Jong; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 16.00 uur ds. M. Karens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 9.30 en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Oostburg** 15.00 uur ds. S. Maljaars; **Oosterland** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oostkapelle** 16.00 uur ds. J. IJsselstein; **Oostvoorne** 14.30 uur kand. J.M. Evers; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Oude-Tonge** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. de Kok; **Poederrijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Poortvliet** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Puttershoek** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rilland-Bath** 18.30 uur stud. W. de Jong; **Rotterdam-Alexanderpolder** 18.30 uur ds. H. Hofman; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Philipsland** 15.00 uur stud. J. Kroon; **Sliedrecht** 14.30 uur ds. F. Mulder; **Soest** 9.30 en 15.00 uur stud. R.T. Michielse; **Spijkenisse** 14.30 uur ds.

G.J. Baan; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur kand. J.J. Hoogerbrug; **Terneuzen** 18.00 uur ds. A.A. Brugge; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur ds. S.W. Janse en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 18.30 uur ds. W.A. Zondag; **Uddel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Vlissingen** 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Werkendam** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 uur kand. A.E. Brijder en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Wierden** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Woerden** 10.00 en 16.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. M. Karens en 14.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Zoetermeer** 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. A.T. Huijser.

DINSDAG 5 SEPTEMBER 2023

Ede 19.30 uur (voor de zending) ds. H.J. Agteresch; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. J.W. Verweij; **Krabbendijke** 19.30 uur (Tijdrede) ds. J.J. Tanis; **Kruiningen** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; **Melissant** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Nieuw-Beijerland** 19.30 uur (voor de GBS) ds. G.J.N. Moens; **Poortvliet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Terneuzen** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tholen** 19.30 uur (Tijdrede) ds. G. Beens; **Urk** 19.30 uur ds. A.J. de Waard; **Veenendaal** 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

WOENSDAG 6 SEPTEMBER 2023

Aalst 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. F.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Mulder; **Doetinchem** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Ermelo** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.G. Heijkamp; **Hoofddorp** 19.45 uur ds. A.J. de Waard; **Kapelle-Biezeling** 19.30 uur ds. J. Jsselstein; **Lisse** 19.45 uur ds. A. Verschuure; **Meeuwen** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Meliskerke** 14.30 uur (bevestigingsdienst kand. A.E. Brijder) ds. G. Clements en 19.00 uur (intrededienst) kand. A.E. Brijder; **Ridderkerk** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

DONDERDAG 7 SEPTEMBER 2023

Alblasserdam 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Barendrecht** 15.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Barneveld-Zuid** 13.30 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Boskoop** 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. J.B. Huisman; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. C.

van Ruitenburg; **Kampen** 15.30 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. D. de Wit; **Kootwijkerbroek** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. R.A.M. Visser; **Nieuwerkerk** 19.30 uur ds. A. Schot; **Nisse** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Nunspeet** 14.30 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; **Ouddorp** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Poortugaal** 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Puttershoek** 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; **Ridderkerk** 15.00 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder; **Scherpenzeel** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Stolwijk** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Woerden** 15.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag.

VRIJDAG 8 SEPTEMBER 2023

De Valk-Wekerom 14.15 uur (huw.bev.)

ds. B.J. van Boven; **Scherpenisse** 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Blok; **Uddel** 14.30 uur (huw.bev.) ds. C.A. van Dieren.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 3 SEPTEMBER 2023

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur ds. M. Joosse en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36-b) 14.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur (Bijbeluur) evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.30 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.00 uur ds. M. Joosse.

Advertenties

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Westkapelle heeft met droefheid kennisgenomen van het overlijden, na een ernstige ziekte, van oud-ouderling

J. Mulder

Hij mocht de gemeente in alle getrouwheid dienen van 1979 tot 2005, ook in de jaren toen zijn lichaamskrachten weinig waren. We mogen geloven dat hij nu is ingegaan in de rust die overblijft voor het volk van God.

De Heere sterke de familie in dit grote verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

A. Maljaars, voorzitter
W. de Visser, scriba

H(eerlijk) kalfsvlees rechtstreeks van de kalverhouder in Elspeet. 0636511118

Nieuw

De verhoogde
Christus

Schrijft u ook in?

Voor meer info bezoek de website of
bel tel. 0118-583025 / 0172-532796

De nieuwste collectie PVC vloeren thuis bekijken? Bel ons voor een afspraak. 06-19557166 | Info@devloerenkoning.nl

NIEUW in **AAGTEKERKE: 4 persoons vakantiewoning** te huur. Vrij vanaf wk 36. Meer info: 0683323115

Nazomeren **ZEELAND** op 't **ONGEREPE**. Prachtige wandel- en fietsomgeving. Strand 800m! Veel privacy. www.karensrecreatie.nl | 033 2771884.

MOLENAAR WITGOED zoekt een **MONTEUR** van huishoudelijke apparaten in de regio Dordrecht en Alblasserdam. Ben je klantvriendelijk en wil je graag werken in een leuk en gezellig team? Ben je handig en in staat om storingen aan wasautomaat, droger of koelkast te verhelpen of dit te leren van een ervaren collega? Neem dan contact op met dhr. J. Verheij, tel. 078-6311044 (zaak), 0628777276 (app) of stuur een mail naar molenaaralblasserdam@witgoedsspecialist.nl

Admodum

Jouw onderneming topfit!
Ben jij op zoek waar je kan verbeteren?

SCAN DE QR-CODE →

'CRESCENDO ZINGT PSALMEN'
Koor- en Samenzangavond
Grote Kerk Dordrecht
D.V. Zaterdag 23 september
19.00 uur - Toegang gratis!
Chr. Urker Visserskoor Crescendo
o.l.v. Louwe Kramer
Bariton: Piet Baarsen
Orgel: Pieter Heykoop
Leiding: ds. J. de Kok
Collecte: Ezra for Israël

je bent welkom

Beheerdersechtpaar

dat logeergasten een tijdelijk thuis biedt

Jongeren en volwassenen een tijdelijk warm thuis bieden in onze logeerhuizen. Dat doen we bij Op Doorreis. We zoeken een **nieuw beheerdersechtpaar** voor onze locatie te **Barneveld** die de logeergasten een warm thuis, rust en ruimte biedt. Sluit dat aan bij jullie drive om anderen te helpen?

Ga naar onze website voor meer informatie.

085 - 400 8686 stichtingopdoorreis.nl/gevraagd

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus Monarke
Content Domus
Viscount Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Probeer de RD-app gratis!

Scan mij

Scan de QR-code of ga naar rd.nl/app

ONTDEK HET OP Google Play Download in de App Store

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

WELKOM OP KRING!

meld je ook aan voor de zomerconferentie op 15/16 september:

- VIATORIA EDE-WAGENINGEN**
12 september 2023 | diner & kennismakingsspel
- FIDES VINCIT UTRECHT**
12 september | kennismakingsspel & borrel
- VIA VERITATIS GRONINGEN**
13 september 2023 | diner & introductie spellen
- VOX VIVA ROTTERDAM**
5 september 2023 | BBQ
- CALVIJNKRING LEIDEN**
7 september 2023 | startavond
- AMICITIAE FIDEM ZEELAND**
16 september 2023 | eten & spel

 studentengergem
 studentengergem.nl

Relaties
Seksualiteit
Burn-out
Onzekerheid
ADHD – Autisme
Identiteit
Opvoeding
Rouw

WWW.ABCONSULTS.NL

ABCONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

Wernsen Bouw en Montage is op zoek naar een **Timmerman** voor onze Totaalbouw. Een indruk van welke projecten wij realiseren? Zie onze website: www.wernsenbouwenmontage.nl
Bel of App met Eddy Wernsen voor een afspraak: 06-23048020

Kraamzorg in een vertrouwde sfeer

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit.

Meer informatie: 0187-48 91 73
Aanmelden: www.shgzorg.nl

Wij zoeken oproepkrachten. Interesse?
zorgmanager@shgzorg.nl - 06 40 95 37 61

Te huur centrum Veenendaal:
3-kamer app, 53 m2 (evt. gemeub.),
€1000 excl. Beschikb: eind 2023 tot
eind 2025. Tel: 06 21470553

Rouw, eenzaam, beperking, eenverdiener of armoede? Stichting kleinsteun.nl
06-34180256. Tevens gezocht: **(jonge) maatjes, gastadressen en donateurs!**

Verschenen in bkh **spannend jeugdboek: De Drie en de drugsbende**, L. vd Berge-Goudzwaard, www.ramshoorn.nl

NeoLife Multivitaminen voor kinderen:

* met plantoliën voor meer energie, goede weerstand * op een natuurlijke manier gezoet * geen toegevoegde kleur- en smaakstoffen
Sept.-aanb. | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

KRABBENDIJK

Kom jij ons lesgeven?

Wij zijn **dringend** op zoek naar:

- leerkrachten voor de middenbouw
- onderwijsassistente (16 uur)

Kijk voor meer informatie op onze website!
www.julianaschoolkrabbendijke.nl

Onze school heeft ...

- ... een reformatische grondslag
- ... oog voor de talenten van kinderen
- ... een gezellige en open teamsfeer
- ... binnenkort een prachtig nieuw gebouw

Welkom!

Juliana School
met het **Woord** op weg

DE APP MET DUIZENDEN
CHRISTELIJKE MUZIEK-
EN VERTELC'D'S

Makkelijker
dan een
cd-speler

FamilyStream

Luister
nu gratis
1 maand
mee!

www.familystream.com

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

3

Lager in prijs
dan waar ook!

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet zoals opgesteld.

Kraakprijs!
1545,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAAR

Totaal 17.500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

29
september
D.V.

Gratis symposium

Hoe helpt u jongeren om Gods Woord te begrijpen? Krijg als ambtsdrager, leidinggevende of ouder praktische handvatten. Met o.a. de volgende sprekers en workshopleiders:

Evert Barten

Elise Pater-Mauritz

ds. P.J. de Raaf

ds. A.T. Vergunst

Aanmelden en meer info:

jbgg.nl/jeugdbondsymposium

verbindt jongeren

Gedroomde Gemeenten

Vanwege toenemende drukte en uitbreiding van onze winkeltijden zijn we op zoek naar **enthousiaste verkoopmedewerkers**. Dit betreft de verkoop van kaas en aanverwante artikelen in een van onze gezellige kaaswinkels in:

RIDDERKERK – SLIEDRECHT – ZEIST – EDE – VEENENDAAL
ROSMALEN – BEST – TIEL – DORDRECHT

Betreft:

- **1, 2, 3 of 4 dagen**
- Dinsdag/Woensdag/Donderdag/Vrijdag
- 08.30 tot 17.30 uur
- Goede verdienen!
- Ervaring is niet belangrijk, jouw inzet en motivatie wel.

Schoolverlaters ook welkom! We hebben interessante plekken beschikbaar voor BBL-opleiding Verkoop(specialist). Zeer goed betaald en met baangarantie! Zie: www.dekaasstolp-winkels.nl voor al onze filialen.

Interesse?

Stuur uw sollicitatie, voorzien van motivatie en CV, naar info@dekaasstolp-winkels.nl

HULP NA EEN *ongeval*

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR

AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

Ga naar

jbgg.nl/abonnee

om gebruik te maken van deze actie.

verbindt jongeren

Gereformeerde Gemeenten

Er even tussen uit? Welkom in ons **vakantieappartement voor 2 pers.** in landelijke omgeving **tussen Middelburg en Veere**. Geen huisdieren. We verhuren per week, midweek of weekend. Voor beschikbaarheid en tarieven, fam. Boogaard: kleinsintjan@gmail.com of 06-50646303.

buitenpraktijk Mark.

Buiten is er ruimte.
Ruimte voor gesprek, ruimte voor jou.

Psychosociaal therapeut
mark@buitenpraktijkmark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
buitenpraktijkmark.nl

20% KORTING OP GORDIJNEN Actie geldt van 4 t/m 22 september 2023.

Vraag naar de voorwaarden.

VERF & WONEN **JANSEN**

Dorpsstraat 123 - 6741 AD Lunteren
www.jansenvoorverfenwonen.nl

Leidinggeven waar liefde woont

Ben jij een mensgerichte leidinggevende en een echte verbinder? Heb jij hart voor de zorg en wil jij van maatschappelijke betekenis zijn? Weet jij collega's te inspireren en te coachen om hun werk met passie en inzet te doen? Welkom als:

Teamleider zorg/diensten

 20-36 uur per week

Waar?

- Nebo (Zwijndrecht)
- Beth-San (Moerkapelle)
- Rehoboth (Goes)
- Eben-Haëzer (Middelburg)

cedrah.nl/werkenbij

Cedrah
Wonen - Zorg - Dienst

Werk je in een andere sector?
Ook dan van harte welkom!

de SAAMBINDER

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland*: € 150,00 per jaar *afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 651 2320
E amberman47@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mieren

Mieren hebben geen vakantie. Dat is iets wat zeker is.

Mieren zitten nooit stil. Ze zijn enorm ijverig. Daarom staat er ook in Gods Woord: 'Ga naar de mieren, kijk hoe ze werken en word wijs'.

We zijn vaak helemaal niet zo blij met mieren. Zeker niet als ze ons huis binnendringen. Toch zegt de Heere hier iets anders: 'Ga naar de mier. Alles wat een mier doet, staat in het teken van het zorgen voor zijn koningin. Van het vinden van voedsel tot het beschermen van haar, alles draait om de koningin.'

In hoeverre staat ons leven in het teken van koning Jezus? Als een mier zijn hele leven geeft voor de mierenkoningin, hoe is dat in jouw leven? Mieren strijden gezamenlijk tegen de vijand. Er zijn zelfs beelden beschikbaar van een leger mieren dat het wint van een slang. Indrukwekkend!

De vakantie is (bijna) voorbij. Het schoolleven zorgt weer voor een regelmatig ritme. Binnenkort zal de jeugdvereniging (als jullie een -12 JV mogen hebben) van start gaan. Ik hoop dat jij er naar uitziet! De duivel ziet er niet naar uit. Hij vind het wel prima als je onverschillig bent. Als je niet luistert naar het Bijbelverhaal op school en thuis als er uit de (kinder)Bijbel gelezen wordt. Als in de kerk alles langs je heengaat. En als je geen zin hebt om naar JV te gaan, dan doe je het toch niet?

Maar weet je dat je dit nodig hebt om te kunnen strijden tegen de macht van de duivel? Je moet net zo ijverig zijn of worden als de mieren. De Heere wil al deze middelen (Gods Woord, de kerk, JV, bidden) zegenen! De mieren leggen in de zomer hun wintervoorraad aan. Ze denken er aan wat ze nodig hebben voor de toekomst. Wat heb jij nodig wanneer de vakantietijd voorbij is?

Leestip: Spreuken 6:6-15

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Uit:

Het levenslied van Robert

McCheyne wordt in 1835 hulppredikant in de dorpen Larbert en Dunipace.

Over een smalle weg in de buurt van Larbert lopen twee jongens, John en Thomas. Ze hebben hout gesprokkeld en trekken samen de kar naar huis.

'Zeg, heb jij onze nieuwe dominee al gezien?' vraagt Thomas opeens.

'Dominee? Meneer McCheyne helpt dominee Bonar. Hulppredikant heet zo iemand', zegt John.

'Heb je hem al gezien?' John knikt. 'Op de preekstoel natuurlijk, maar verder niet. Hij ziet er erg jong uit, vind je niet?'

'Hij kijkt altijd zo ernstig. Pas zag ik hem op zijn pony rijden. Stel je voor, zo jong en dan al bijna dominee!'

'Ik weet waar hij zijn pony neerzet als hij bezoeken doet, achter het schuurtje van boer Star'.

Even later vinden ze de pony rustig grazend achter het schuurtje. 'Wat een mooi beest, zeg. Zullen we er zelf even op rijden?'

'Ha jongens', klinkt er opeens een stem achter hen.

'Zo, houden jullie mijn Tully gezelschap? Het is een aardig beest, hij brengt me overal waar ik wil!'

McCheyne! John laat verschrikt het touw los.

'Ik ben juist op zoek naar jongens zoals jullie', zegt McCheyne vriendelijk. 'Nu ik hier hulppredikant ben, zou ik graag catechisatie geven en daarvoor heb ik de jongens en meisjes van de gemeente nodig', gaat hij verder.

De jongens kijken elkaar verbaasd aan.

'Catechisatie, wat is dat?' vraagt John. 'Catechisatie is bedoeld om jonge mensen van de gemeente te onderwijzen in de Bijbel en de catechismus, zodat ze goed voorbereid worden om lid van de gemeente te worden. Kennen jullie de catechismus van Westminster?'

John en Thomas schudden hun hoofd.

'In de catechismus worden allerlei onderwerpen over de geloofsleer in vraag en antwoord behandeld. Het is de bedoeling dat vragen over de geloofsleer besproken worden op de catechisatie en daarna geleerd. Ik zou er graag aanstaande maandag mee beginnen. Willen jullie dat tegen je vrienden zeggen? Ik hoop ook mijn fluit mee te nemen!'

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Een voet te hoog

*Regelmatig wordt de uitdrukking
gebezigd 'een voet te hoog'. Waar
komt de uitdrukking vandaan en
wat is de precieze betekenis?*

Hoofd, buik of hart

Wat de precieze herkomst is, hebben we niet kunnen achterhalen. Wel is duidelijk dat het hart symbool staat voor de kern van het menselijk zijn. Waarachtige bekering moet een 'hartenzaak' zijn. Daarom lezen we in Gods Woord: 'En scheurt uw hart en niet uw klederen, en bekeert u tot den HEERE uw God' (Joël 2:13a). En vanuit Psalm 51 horen we zo nadrukkelijk: 'De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten'.

In de Joods-christelijke traditie is het hart terecht het symbool van de wezenlijke mens voor Gods aangezicht. Met de uitdrukking 'dat zit een voet te hoog' wil men aangeven met deze oude lengtemaat (een voet is ongeveer 30 centimeter) dat het geen hartenzaak is. Het zit blijkbaar hoger: in het verstand. Alles wat in ons hoofd zit, kan angeleerd of menselijk zijn. Dat raken we kwijt als we vergeetachtig worden of gaan dementeren. We haasten ons erbij te zeggen dat het in een mens ook 'een voet te laag' kan zitten. Daarmee wil men dan aangeven dat het zwaartepunt in het leven gesymboliseerd wordt door de buik: een dierlijke genotzucht en lustbeleving typeert dan het bestaan. De genoemde uitdrukking, waarop de vraagsteller doelt, lezen we al bij Calvijn (1509-1564). Als hij spreekt over het geloof, klinkt het: 'Om in Christus te geloven, moet Hij Zich aan u openbaren. De Heilige Geest moet daartoe uw verstand verlichten en uw hart overbuigen en anders kunt gij jaar en dag geloven, doch het zit een voet te hoog. U hebt het Evangelie alleen maar in uw natuurlijk verstand'. En op een andere plaats: 'Daar moet eerst een vernedering des harten zijn, een mishagen aan zichzelf, een tollenaarsgestalte, een zuchten en roepen en dorst hebben, eer Christus Zich aan u wil openbaren'.

Verstand, gevoel of genade

Daarmee raken we de diepe achtergrond van deze uitdrukking. De hervormde ds. L. Vroegindeweyj (1901-1969) schreef in zijn tijd over geloof in het verstand, in het gevoel en in het hart. Heel beeldend draagt hij een willekeurige 'verstandsgelovige' voor. We citeren: 'Man, wat ben je toch een ongelovige. 't Is toch zo'n geweldige zonde, dat je niet gelooft. Neem het toch aan. Laat de Heere toch niet langer wachten. Velen houden dit voor de echt-evangelische prediking. Ik niet. Deze overrompeling van de mens, deze verheffing van des mensen krachten kent de bijbelprediking niet, als ik het goed zie. Daar is veel meer sprake van: zoekt de Heere. Daar leert men veel meer van de noodzakelijkheid, dat Christus geopenbaard wordt en van de onmogelijkheid aan 's mensen kant'.

In zijn verhandeling van de Dordtse Leerregels, "De troost der verkiezing", lezen we: 'Soms zou men denken, dat de reformatorische leer alleen maar bedoelt om alles moeilijker te maken. Daarom wordt van een gereformeerd prediker meermalen gezegd: 'Hij verkondigt het Evangelie niet' (...). Wat verstaat men dan onder het Evangelie? Iets dat neerkomt op een algemene verzoening. Christus is voor alle mensen gestorven en dat moet men geloven. De noodzakelijkheid van de wedergeboorte wordt rustig in een hoek geschoven (...). Alsof een natuurlijk mens enige mogelijkheid om te geloven heeft, terwijl de Heere Jezus heeft gezegd, dat zalig worden bij de mensen onmogelijk is' (deel II over III/IV, par. 12).

Lezer(es), zit het bij u ook nog een voet te laag of te hoog? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.